

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๗๗๙๙
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๒๕๕๒ ๗๗๙๙

สอศ. ๔/๔๙.๓
๒๑ ก.ย. ๕๒
๑๕.๓๕๔.

ที่ วธ ๐๔๐๓/๗๗๙๙

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ เรื่องปัญหาเขาพระวิหาร
กรณีการขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ได้เสนอเรื่องปัญหาเขาพระวิหาร กรณีการขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก
และรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ) มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลัก
รับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกัน กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานสภา
ความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อจัดทำรายงานผลการพิจารณา เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อเสนอ ครม. และเมื่อ ครม.
พิจารณาและมีมติแล้ว สลก. จะแจ้งผลการพิจารณา ครม. ต่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ
เปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามขั้นตอนของกฎหมาย ต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงวัฒนธรรม ขอนำเสนอประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งสรุปเป็นข้อพิจารณา
ของไทยในกรณีปราสาทพระวิหารในแง่ของกรมศิลปากร ดังนี้

๑. ถึงแม้ว่าปราสาทพระวิหารจะได้รับการจดทะเบียนเป็นมรดกโลกตามมติจากการประชุม
คณะกรรมการมรดกโลกครั้งที่ ๓๒ ที่ประเทศแคนาดา ตามเกณฑ์ข้อที่ ๑ แล้วก็ตาม แต่ในแง่ทางวิชาการแล้ว
การเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม จะต้องประกอบด้วยพื้นที่ core zone ซึ่งเป็นที่ตั้งของโบราณสถานและอาณา
บริเวณของโบราณสถาน นอกจากนั้นแล้วยังต้องมี buffer zone ซึ่งจะเป็นพื้นที่กันชนตามมาตรฐานสากล
รวมทั้งแผนการบริหารจัดการในเขตพื้นที่ทั้งสองเขต จึงจะครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ในกรณีกัมพูชากลับมีข้อยกเว้น

๒. กรมศิลปากรได้ศึกษาเรื่องข้อโต้แย้งทางวิชาการในรายงานของ ICOMOS สาทล กรณี กัมพูชาเสนอขึ้นทะเบียน โบราณสถานปราสาทพระวิหารเป็นแหล่งมรดกโลก พบว่ามีความคลาดเคลื่อน ทางด้านข้อเท็จจริงหลายด้าน เช่น ปราสาทพระวิหาร เป็นผลงานชิ้นเอกที่มีความโดดเด่นของสถาปัตยกรรม เขมร ทั้งในการวางผังและรายละเอียดการตกแต่ง ทั้งๆที่ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ แสดงถึง ภูมิปัญญาในการออกแบบวางผัง การใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อม ที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กับปราสาทพระวิหาร แต่ไม่ได้มีการนำมาพิจารณาในฐานะ โบราณสถานและพื้นที่ที่อยู่เชื่อมต่อกัน ซึ่งถือว่าการนำเสนอพื้นที่ โบราณสถานที่ไม่สมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของมรดกโลกในแง่มุมด้านวิชาการ ยังรวมถึงพื้นที่และลักษณะที่ อื่น ๆ ด้วย เนื่องจากที่ตั้งปราสาทและการเข้าถึงโดยสะดวก จะต้องเป็นการเดินทางขึ้นจากฝั่งไทยเท่านั้น อีกทั้งในเขตที่เป็นดินแดนของประเทศไทยในปัจจุบัน ยังมีโบราณสถานอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ที่ใกล้ชิดระหว่างพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของกลุ่มปราสาทพระวิหารในเขตกัมพูชากับพื้นที่ในเขตไทย เช่น สระตราว ซึ่งถือเป็นมรดกของปราสาทพระวิหาร หรือบริเวณผามออีแดงที่มีสถูปคู่ ซึ่งเป็นสถูปหินสององค์ หรือภาพ แกะสลักนูนต่ำ ซึ่งทั้งหมดล้วนมีเรื่องราวและความเกี่ยวข้องกับปราสาทอย่างมีนัยสำคัญทั้งสิ้น

๓. การขึ้นทะเบียนมรดกโลกแบบข้ามพรมแดน (transboundary nomination) นั้น อาจจะ ไม่มีความจำเป็นต่อไป เพราะรัฐภาคี (กัมพูชา) ไม่เห็นชอบด้วย การเตรียมการนำเสนอ มรดกทางวัฒนธรรม ในเขตอธิปไตยของไทยนอกเหนือเขตพิพาท จะเป็นเรื่องที่สมควรดำเนินการมากกว่า

๔. การเข้าร่วมคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศ (International Coordinating Committee) ร่วมกับอีก ๘ ประเทศ น่าจะเป็นผลดี เพราะการเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการจะทำให้ไทยสามารถ คัดค้านในกรณีที่มีการบูรณะ โบราณสถานไม่เป็นไปตามหลักวิชาการและกรณีการรื้อถอนโดยในขณะ ที่กำลังบูรณะ โบราณสถาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ สลักเพชร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมศิลปากร

สำนักโบราณคดี

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๔๘๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๔๘๔๖